

PADOMJU KULDĪGA

Latvijas Kompartijas
Kuldīgas rajona komitejas
un Kuldīgas rajona izpildu
komitejas organs

IZNĀK TRĪS REIZES NEDEĻĀ
Redakcija Kuldīgā, Ventspils iela № 19
Tālrunis № 105
Redakcija atvērta no plkst. 9—18
Numurs maksā 15 kap.

№ 9 (1898)

Svētdien, 1957. g. 20. janvāris

13. gads

Rajona lauksaimniecības darbinieku sanāksme

Piektdien Kuldīgā notika kolchozu priekšsēdētāju, brigadieru, MTS darbinieku, lauksaimniecības specialistu un pirmirindnieku sanāksme. Tajā apsprieda socialistiskās sacensības rezultātus ar Ventspils rajonu 1956. gadā. Atsaucoties Bauskas rajona un Ventspils rajona lauku darbaļaužu aicinājumam sacensties, sanāksmes dalībnieki pieņēma rajona saistības 1957. gadam, no jauna ieslēdzoties sacensībā ar Ventspils rajonu.

Noslēgumā labākā cēma padome, tautas nams un lauksaimniecības pirmirindnieki saņēma ceļojošos Sarkanos karogus un balvas.

Ar sanāksmes dalībniekiem pieredzē dalījās arī pārstāvji no Ventspils rajona.

Aizvadītā gada rezultāti un šī gada uzdevumi

(No rajona izpildu komitejas priekšsēdētāja vietnieka b. Kārklāja ziņojuma)

Rezumējot socialistiskās sacensības rezultātus ar Ventspils rajonu aizvadītajā gadā, jāatzīmē, ka uzņemto saistību izpildē daudzos rādītājos esam atpalikuši no kaimiņiem.

Uzņemtas saistības piena izslaukumu ieguvē no vienas govys Ventspils rajona lopkopji izpildījuši par 90,1 procentu, bet Kuldīgas — par 82,7 procentiem. Ventspils rajonā piena ieguvē uz 100 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes saistības izpildītas par 78,8 procentiem, Kuldīgas rajonā — par 76,9 procentiem, bet gaļas ieguvē mūsu rajons atpaliek par 1,7 procentiem, cūkgaļas ieguvē — par 12 procentiem. Toties organiskā mēslojuma izvešanā mūsu rajona kolchoznieki un mehanizatori krietni aizsteigušies priekšā ventspilniekiem. Sulīgās barības un siena sagādē labāki rezultāti ir Ventspils rajonam.

Tomēr, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, daudzi mūsu rajona kolchozi guvuši jaunus ievērojamus panākumus. Ja piena izslaukumi rajonā vidēji no govys palielinājušies par 118 kg, tad kolchozos „Imanta” — par 687 kg, Raiņa vārdā nosauktajā — par 543 kg.

Gaļas ieguve rajonā pieaugusi par 151,7 t, cūkgaļas — par 33,6 t. Kolchozā „Uzvara” uz 100 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegūts 26,1 cēt gaļas, „Cīņa” — 23,7 cēt.

Rajona kolchozos palielinājušies naudas ienākumi! Kolchozā „Uzvara” iepemts par 165 tūkstoš rubļiem vairāk, „Cīņa” — par 89 tūkstoš rubļiem, bet „Imanta” — par 341,8 tūkstoš rubļiem vairāk nekā iepriekšējā gadā. Kolchoza „Imanta” ienākumi aizvadītajā gadā sasnieguši 1 miljonu rubļu.

Tomēr nevar paiet garām trūkumiem mūsu kolchozos, kas traucēja gūt labākus rezultātus sacensībā. Tādos kolchozos kā „Brīvais ceļš”,

„Kopdarbība” piena izslaukumi ievērojami samazinājušies. Maz piena uz 100 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegūts kolchozos „Proletarietis” un „Abava”.

Kolchozos „Jaunā gvarde”, „Sarkanā zvaigzne” cūkgaļas ieguve samazinājusies par 10—18,4 t. Kolchozi „Uzvaras karogs”, „Aktivists”, Lisenko vārdā nosauktais pieļāvuši sējumu platību samazināšanos.

Sestās piegades otrais gads mums izvirza jaunus uzdevumus visu lauksaimniecības produktu ražošanas kāpināšanā. Mūsu lauku darbaļaudis, apspriežot Bauskas rajona darbaļaužu aicinājumu, uzņēmušies saistības ražot krietni vairāk graudu, gaļas, piena un citu produktu. Šodien uzņemamies socialistiskās sacensības saistības ar Ventspils rajonu, kurās rādītāji ir krietni lielāki nekā pērn. Viss tas izvirza prasību jau no gada sākuma mobilizēt visus spēkus šo uzdevumu un saistību izpildei, lai nākamo saimniecības gadu noslēgtu ar labākiem rādītājiem. Jau tagad jāsāk rūpēties par lopbarības bāzes nostiprināšanu. Par ganību uzlabošanu jāgādā jau tagad — ziemas mēnešos un pavasarī. Mums vēl nav pietiekamā daudzumā ilggadīgo zālāju, tāpēc būs jāizlīdzas ar zaļbarību un jau tagad jāsaģādā sēklas viengadīgiem zālājiem.

Nopietna uzmanība jāveltī kartupeļu sēklas saglabāšanai. Nedrīkstam aizmirst, ka PSKP XX kongresa lēmumi nosaka tuvākajā laikā palielināt kartupeļu stādījumu ražību 3—4 reizes.

Krietni daudz vēl jādara pašizmaksas samazināšanā kolchozos, kā arī administratīvā personāla samazināšanā, kas dos iespēju atbrīvot cilvēkus materiālo vērtību ražošanai.

Jānostiprina lopbarības bāze, jāizkopj lopu šķirņība

(No Kabiles MTS galvenās zootehniķes b. Oškalnes runas)

Republikas lauksaimniecības specialistu pirmajā kongresā izskanēja doma, ka mūsu republikai jāklūst par šķirnes lopkopības un augstvērtīgas produkcijas bekonecūku audzētāju. Tas izvirza lielus uzdevumus lopkopībā arī Kabiles MTS zonai. Pagājušajā gadā lopu produktivitāte zonas kolchozos bija zema — 1429 kg piena vidēji no govys, cūkgaļu ieguvām 14 cēt uz 100 ha. Galvenais šīs atpalicības cēlonis — nepietiekama lopbarības bāze. Lopbarības bāzes nostiprināšanā svarīga loma ir kultivētajam ganībām. Bet ar tām mūsu zonas kolchozos gaudzām bēdīgi. Esam gan ierādījuši kultivētajām ganībām ap 200 ha, bet to kopšanā darīts maz. Kolchozi apmierinājušies ar to iežogojumu un virvas izvešanu uz šīm platībām.

Lauksaimniecības specialisti

tu pirmais kongress izvirzīja uzdevumu sēt vairāk olbaltumvielas saturošas kultūras. Vairāk jāsej ilggadīgo zālāju, jo to zaļā masa un siens ir 2,5 reizes lētāki nekā viengadīgo zālāju. Par to jāpado mā visiem zonas kolchoziem, bet kamēr nav pietiekami ilggadīgo zālāju, kultivēto ganību, liela loma jāpiešķir zaļajam konveijeram vasarā, bet skābarībai un lopbarības saknēm ziemā.

Viens no atpalicības cēloņiem, kā atzīmēja arī kongresā, ir vājā lopu šķirņības izkopšana. Kolchozos netiek veikta uzskaitē par katras govys pienīgumu. Rezultātā atšķir teļus un ieaudzina jauno ganāmpulku no govīm, par kuru produktivitāti nav īstas skaidrības. Tāpat cūku šķirņības izkopšana pilnīgi atstāta novārtā.

Novērst šos trūkumus — neatliekams uzdevums.

Panākumus nodrošina visu darbu savlaicīga izpilde

(No Kuldīgas MTS 12. traktoru brigades brigadiera b. Vaivada runas)

Mēs, 12. traktoru brigades mehanizatori, pagājušajā gadā uzdevumu izpildījām par 149,9 procentiem. To panācām, visus darbus kolchozos veicot noteiktajā laikā. Iepriekšējā rudenī uzarām visu augsni. Tas deva iespēju pavasara sēju veikt īsā laikā. Arī papuvju sastrādāšanu nenovilcinājām. Melnās papuves sastrādājot, lietojām pašu izgatavotu kultivatoru, kultivējot trīs reizes. Ziemāju sēju veicām pirmie rajonā. Vasaras vidū mēdz devēt par brīvo laiku mehanizatoriem. Mums tāda nebija, jo tad visus traktoros nodarbinājām krūmu raušanā.

Pašreiz mehanizatori ved mēslojumu kolchozā „Sarka-

nā zvaigzne”. Lai gan mūsu brigade šogad mazāka, esam šoziem apņēmies izvest 8000 t mēslojuma, ko izvedām pagājušajā gadā.

Doma, ka pašreizējos ceļā apstākļos dīst slēpes un nav iespējams mēslojumu vest, ir nepareiza. Esam izgatavojuši slēpes, kurām pastāvīga tikai augšējā daļa, bet apakšējā daļu var izmainīt pēc vajadzības. Mēslojuma iekraušanā mēs izmantojam uzstumjamo tiltu un buldozeru, kas dod iespēju piekraut 25 vagonus dienā un atviļņo 15—20 cilvēku darbaspēka. Pašreiz strādājam ar trīs traktoriem un esam izveduši ap 800 t mēslojuma.

Izaudzējām labu kartupeļu ražu

(No kolchoza „Uzvara” brigadiera b. Freiberga runas)

Mūsu brigades laudis vislabākos panākumus šogad guva kartupeļu audzēšanā. 25 ha platībā vidēji ieguvām 120 cēt kartupeļu no ha. Sevišķu metožu mūsu darbā nebija, vienīgi tas, ka nenokavējām stādīšanas laiku, zemi labi mēslojām un sastrādājām. Jau rudenī augsni uzlaboja un

uzvara, pavasari labi sastrādāja. Priekšaugi bija ziemāji. Augsnei devām 2 cēt superfosfātu uz ha.

Kartupeļus iestādījām no 8.—13. maijam kvadrātli izdās, kurās vēl devām granulēto superfosfātu 50 kg uz ha. Stādījumus divas reizes ecējām un četras reizes rušinājām.

Galvenais — bagātīgs mēslojums

(No Ventspils rajona kolchoza „Nākotne” priekšsēdētāja b. Eniņa runas)

Aizvadītajā gadā, salīdzinot ar iepriekšējo, ieguvām par 7,5 cēt graudu no hektara vairāk. Kā to panācām? Ar bagātīgāku lauku mēslošanu un sējumu kopšanu. Mēsļus izveidām pie kūtim un tur kompostējām kopā ar kūdru. Tādā veidā sagatavojām 3000 t kompostēta mēslojuma. Pavasarī laukus apstrādājām ar vislielāko rūpību.

Nezāles apkarojām ar herbicīdiem. Ziemājus pavasarī ecējām. Šogad esam apņēmies iegūt vidēji 15 cēt graudu no hektara. To arī panāksim. Pie kūtim esam sagatavojuši ap 4000 t kompostēta mēslojuma. Bez tam visiem sējumiem dosim minerālmēslojumu.

Ierosinu biežāk dalīties darba pieredzē abu rajonu kolchozus, tas, bez šaubām, dos daudz vērtīga un palīdzēs abu rajonu ļaudīm uzņemto saistību izpildē.

Gatavojas vēlēšanām

Gaidāmajām vēlēšanām rūpīgi gatavojas Sudrabkalnu ciemā. Šeit sarkanajā stūrītī iekārtots agitpunkts, kura vadība uzticēta kolchoza „Jaunā gvarde” partijas pirmorganizācijas sekretarei b. Donīnai.

Agitpunktā sastādīts darba plāns, kurā paredzēti vairāki pasākumi, kā, piemēram, lekcijas, referāti, dažādi pasākumi jaunajiem vēlētajiem. Tuvākajā laikā rīkos jauno vēlēšanu vakaru. Darba plāns apspriests partijas, komjaunatnes un kultūras darbinieku kopējā sanāksmē. A. Ciniš

Uzsākta kokmateriālu pievešana un izvešana

Kolchoza „Uzvaras karogs” laudis vieni no pirmajiem rajonā izpildīja ar MRS noslēgto līgumu koksnes ciršanā. Lai godam sagaidātu vietējo padomju vēlēšanu dienu — 10. martu, kolchoza laudis pirmie šajās dienās uzsāka kokmateriālu pievešanu. Pievests jau ap 70 kubikmetru.

Lauksaimniecības arteļa „Latvijas strēlnieks” kolchoznieki šajās dienās uzsākuši kokmateriālu izvešanu. Izvesti pirmie 50 kubikmetri.

V. Zile

DARBA ROSMĒ TRAUCAS DIENAS

Rudenī, kad Kuldīgas MTS kolektīvs saņēma jaunizbūvēto lauksaimniecības mašīnu remontdarbnieku, ne viens vien mechanizators no sirds nopriecējās:

„Nu beidzot tiksīm vajā no parastās drūzmēšanās, nebūs vairs „jāplēšas” ar traktoru remontētājiem, laikus varēsīm izremontēt piekabes inventāru.”

Tiešām, centra darbnīcas telpas bija daudz par šaurām tik lielam traktoru skaitam, tādēļ radās grūtības kā traktoru, tā lauksaimniecības mašīnu sakārtošanā.

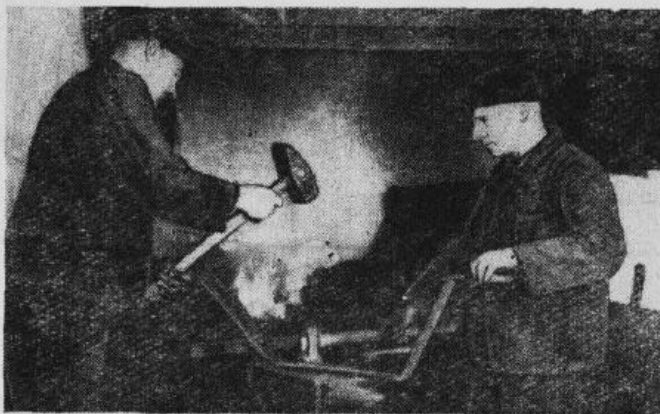
„Kaut arī mūsu darbnīca nav diez cik liela”, saka remontdarbnīcas vadītājs b. Garokalns, „tomēr darbi sokas, jo izmantojam maksimāli katru telpas kvadrātmetru. Lūk, tagad pat darbnīcā ir divi

traktora arkli, divas sējmašīnas, kuriem vēl pievienosies ekskavators un kombains.”

Līdz šim jau izremontēti 24 traktora arkli un 15 kultivatori. Vienu pieckorpusu un vienu četrkorpusu arklu sakārto šajās dienās. Izremontēta arī traktorvilkmes sējmašīna, bet tieši uz vietas brigādēs izremontētas 9 sējmašīnas.

Labus panākumus guvuši kombainieri. Pirmais darbnīcas telpas atstāja Jēkaba Tēvaņa vadītais kombains. Drīz pēc tam pa darbnīcas durvīm izbrauca arī Friča Jansona remontētais kombains, bet tikai pavisam nesen — b. Lakševica — piektais pēc skaita. Remontdarbu sekmīgā veikšanā savu ieguldījumu devuši arī darbnīcā strādājošie.

... Virpotājs Vilis Balodis

Attēlā: kalējs Kristaps Jurgenovskis un palīgs Kārlis Lagzdīns izveido detaļu traktora arklam.

vienmēr ļoti nevaljīgs. Viņam, kā saka, darba pilnas rokas. Traktorarkliem katru dienu vajag daudz dažāda izmēra skrūvju, izturīgas skrūves nepieciešamas traktoru ragavām, kur nu vēl arklu asu apvērpošana un neskaitāmu citu darbu, gan sarežģītāku, gan arī vienkāršāku. Un b. Balodim neviens darbs nav par grūtu, vairākos gados iegūta virpotāja pieredze nodrošina panākumus. Viņš savu uzdevumu diendienā izpilda par 120 — 125 procentiem.

Iecojot smēdē, katrs tūlīt ievēros nelielo karodziņu pie sienas ar uzrakstu „Labākais kalējs”. Tāds vimpelis piešķirts kalējam Kristapam Jurgenovskim un palīgam Kārlim Lagzdīnam. Viņi dienas uzdevumu regulāri veic par 130 procentiem. Grūti ir pieminēt visus darbus, kādi

jāveic kalējam, bet var droši teikt — kalējs ar savām strādātājām rokām nereti veic pašu darba smagumu lauksaimniecības mašīnu remontēšanā. Lūk, uz laktas no smagā āmura sitieniem viegli izlokās sakarsētā metāla plāte. No tās pakāpeniski izveidojas jauna detaļa daudzkausu ekskavatora kausam...

„Steidzas, līdz vakaram grib pagatavot,” paskaidro darbnīcas vadītājs b. Garokalns.

Ne mazums darbu arī mētinātajam Ernestam Mundicim. Tādēļ nav brīnums, ka daždien darba rosmē viņš „aizmirst” ieturēt pusdienas. Ko var darīt — remontdarbi jāsteidz, jo saule pie debesīm iezīmē arvien lielāku un lielāku loku, un tas lieku reizi atgādina, ka tuvojas pavasaris. Taču par pavasari domā katrs mechanizators.

R. Rītums

Vecumdienās darba rūķiem klājas labi

Kad atskatām: finieri fabrikas „Vulkans” svilpe, vēstot darba sākumu vai beigas, uz brīdi rosīgs kļūst arī pensionārs Jēkabs Lieknīšs. Tā vien liekas, ka iedodas uz fabriku.

Jā, grūti nākas neatsaukties fabrikas signalam, ja fabrikā pavadīti vairāk nekā piecdesmit gadi.

— Mana rūpnīca, mani darba biedri, — sarunā vairākas reizes atkārto b. Lieknīšs. Ar lepnumu un gandarījumu viņš atceras to dienu, kad saņēma Darba Sarkanā Karoga ordeni.

Rūpnīca sauc, tomēr 62 mūža gadi nepieķēpi uzstāda savu prasību — atpūsties, pārstāties. Un to var atļauties, jo 736 rubļi pensija ik mēnesi pilnīgi nodrošina pārtiku dzīvi.

— Bez darba tomēr grūti, — nopūšas pensionārs. — Esmu sagādājis būvmateriālus, vasarā remontēšu savu ģimenes mājiņu, gaidīt gaidu, kad upēs un ezeros izies ledus. Tad es ar maksākeri...

Patlaban b. Lieknīšs visu savu uzmanību veltī 11 gadus vecajam dēlam Bruno, kas mācās piektajā klasē.

— Sadomājis, zeperis, nemācīties, bet sākt strādāt, — pukoja b. Lieknīšs. — Ko tu bez skolas darīsi? Cik reizu man dzīvē nav pietrūcis zināšanu. Es tās nevarēju iegūt tāpēc, ka jau ar 12 mūža gadu vajadzēja rūpēties par savu uzturu.

Sagatavot arī dēlu istai darba cilvēka dzīvei, lūk, ko šodien vēlas pensionārs b. Lieknīšs.

* * *

Mazā, bet tīrā istabiņā vienā no Ventpils ielas namiem dzīvo pensionāre Grieta Leite ar savu vīru Jēkabu Balodi. Gulta, skapis, dažī galdi, radiouztvērējs, liels spoguļis, grāmatas, daudz rokdarbu, liekas, tā arī visa viņu bagātība. Nav daudz, tomēr pietiekami, lai dzīvoklī būtu mājīgi un ērti.

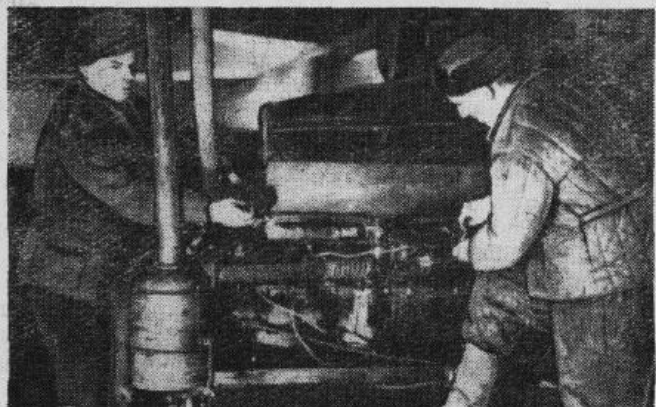
— Par savām vecuma dienām nevaru sūdzēties. Ik mēnesi saņem 543 rubļus pensiju, un kopā ar vīra algu tas ir pietiekami, lai materiāli būtu pilnīgi nodrošināti.

Bija 1920. gads, kad b. Leite sāka strādāt tagadējā finieri fabrikā „Vulkans”. Fabrikas īpašnieki, meistari prasīja darbu, bet maksāt negribēja. Cik pazemojumu nevarēja paciest tā paša maizes rieciena dēļ. Pildot 9 gadus no vietas goda pilnos tautas tiesas piespēdētās pienākumus, viņa centusies mācīt cilvēkus godīgi izturēties pret saviem pienākumiem, sargāt un saudzēt valsts un sabiedrisko īpašumu.

Tikpat dedzīgi kā agrāk viņa arī tagad pilda tautas tiesas piespēdētās pienākumus.

— Milu arī teātri un katrā ziņā noskatīšos „Sešus mazus bundzeniekus”, kurus uzved mani bijušie darba biedri vulkanieši.

V. Kļava

Attēlā: kombainieri Pauls Ēklis un Voldemars Francis beidz kombaina motora regulēšanu.

PIENA IZSLAUKUMI PALIELINĀS

Pagājušajā vasarā kolchozā „Uzvara” ievāca samērā mazrupjās lopbarības. Kūti stāvēšanas periodā katra slaucamā govs dienā saņēma 2 kg siena un 4 kg salmu. Slaucējas patsāka šaubīties, kā būs ar izslaukumiem. Bet kā ir šodien?

Ciemos pie Grietas Sproģes

Nebija ne slaukšanas, ne barošanas laiks, bet slaucēju Grietu Sproģi dzīvoklī mums neizdevās sastapt. Bija jāiet uz kūti. Tur labā miesas stāvoklī un tīras govīs. Vienā stūrī mazi telpiņi.

— Šie jau šī gada, — smaididama saka slaucēja un turpina tos barot.

Par savu darbu slaucēja stāsta:

— Tagad, ziemas mēnešos, ir pagrūti. Ūdens jāpienes katrai govij vismaz pa 2 spaiņiem dienā, visas jāpabaro un jāslauc, bet brūnaļi man ir 15. Dažreiz vakaros pat iesāpas rokas, bet par to nesūdzos, jo savu darbu esmu iemīlojusi.

Vēl viņa pastāstīja, ka ir pilnīgi izskaudusi ālavību un šogad jau saņēmusi trīs teļus.

— Bet kā tad ar piena izslaukumiem? — apjautājāmies.

Nevaru ne lepoties, ne arī sūdzēties. No katras govīs dienā caurmērā izslaucu pa 9 litriem, bet no govīs „Mundras” — pat pa 20 un no „Svītes” un „Zīmas” — pa 16 litriem piena dienā. Apjautājāmies, kā viņa to panākusi.

— Kā lai to pasaku, — slaucēja mazliet apmuls. — Visas šīs govīs saņēmu pagājušajā gadā kā teles un tagad, lūk, dažas jau otro reizi atslaucas. Lai noturētu tādus izslaukumus, tad galveno vērību veltu barības racionalai izbarošanai. Barību cenšos sadalīt tā, ka katru reizi govīm iznāk vienāds salmu un siena daudzums.

Vakaros govīs pirms rupjās barības saņem arī pa 1—2 spaiņiem šķiedru un ap 6 kg biešu, bet rītos — miltus. Regulāri izbaroju skuļas, saldūdens kaļķi, sāli. Dažreiz ar sālsūdeni apslaku arī salmus.

Ja laukkopji pieved sienu un salmus, tad nebūt to nevar sacīt par saknēm un skujām. Skuļas man vieglāk sagādāt, bet ne tā ir ar saknēm, kuras ņemu no lauka. Nekāda liela prieka jau no vi-

nām nav. Tās ir pašas mazākās cukurbietes, kuras nenodeva valstij. Pirms izbarošanas tās ir jāatkausē, jānomazgā un jāsamalcina. Vēl man krājumā ir 7 t piefermas lauciņā audzēto kartupeļu. Ceru, ka līdzšinējos izslaukumus varēšu noturēt visu kūti stāvēšanas periodu.

Salmus sautē

Kolchoza jaunajā slaucamo govju novietnē mēs sastapām vecāko lopkopi Ritu Strāķi un sautējamā agregata vadītāju Frici Valdmani. Pārējās slaucējas, kā redzams, bija aizgājušas atpūsties. Daudz interesanta par slaucēju darbu pastāsta b. Strāķe.

— Salīdzinot ar pagājušo gadu, barības devas nav lielākas, bet šā lopkopības gada trijos mēnešos esmu izslaukusi tikpat piena kā iepriekšējā gada piecos mēnešos. To panācu, pateicoties rūpīgai lopkopšanai. Rupjo lopbarību izbaroju tādās pašās devās kā b. Sproģe. Pēcpusdienā pulksten 16 izbaroju šķiedru un sasmalcinātas bietes katrai

govij pa 7 kg. Sliktākos salmus sautējam. Lūk, ar šo agregātu b. Valdmanis dienā izsautē līdz 700 kg salmu, — viņa norāda uz sautētāju. — Šādi sagatavotus salmus govīs ēd labprātāk. Vēl esmu ievērojusi, ka liela nozīme ir precīza slaukšanas un barošanas laika ievērošana.

Arī tas palīdz celt piena izslaukumus

Lai materiāli ieinteresētu lopkopes, kolchozā liela vērība tiek veltīta slaucēju papildus atalgošanai par virs plāna iegūto pienu. Pagājušajā gadā slaucēja Lilija Merclina premijā saņēma 1955 litrus piena, Freimane — 453 litrus. Pavisam slaucējām premijās izsniegs vairāk nekā 3300 litru piena. Lai vēl vairāk ieinteresētu lopkopes, visām slaucējām piešķirs apmaksātus atvaļinājumus — 14 dienas. Pirmā atvaļinājumā ies slaucēja Rita Strāķe.

Lūk, tikai lopkopju rūpīga darba un gādības par pašiem darba darītājiem rezultātā aizvadītajos lopkopības gada trīs mēnešos kolchozā iegūts par 9 tonnām piena vairāk nekā pagājušajā gadā šīnī pat laikā.

A. Petrovs

PIRMIRINDAS LAUDIS

**Matos jau sarma, bet
soļi vēl raiti**

— Toreiz no visām kopā izslaucu gandrīz tikpat daudz piena, cik vasarā no vienas labākās govys, — saka slaucēja.

Pagājušajā lopkopības gadā, salīdzinot ar iepriekšējo, no katras govys ieguva caurmērā par 235 kg piena vairāk. Tiesa, ganības nebija sliktas, bet daudz deva arī no jūnija līdz septembrim piebarotā zaļbarība — sākumā rudzi, vēlāk mīstrs. Arī pagājušā ziemā govīm nebija sliktā barība. Bez siena un salmiem, dienā izbaroja 10 kg skābarības un vairākus kilogramus sakņu katrai. Sulīgo barību lopkope galvenokārt izaudzēja pati piefermas laucīnā. No sakņu lapām ieskābēja labu skābarību. Arī šīnī vasarā viņa apkopa 1 ha kāļus, cukurbietes un turnepšus. Vasarā izslaukums atkarīgs no govju ganīšanas. Jau pirms saules lēkta sākās ēklās lopkopes darba diena. Pašā karstākajā laikā slaucēja govys ganīja naktīs, dienā turot kūti un piebarojot ar zaļbarību. Rezultātā izslaukumi „nenorāvas”. Piemēram, govys Roze deva 25 litrus dienā, Dālija — 22, Brūnīte — 20.

— Droši vien tikai jaunas, spēcīgas rokas varēja izslaukt tik daudz piena, — neviļus iedomājos.

— Viņai jau 65 gadi, bet enerģijas vairāk kā vienai otrai jaunajai, — itkā sapratis manas domas, paskaidroja kolchoznieks.

— 65 gadi un vairāk nekā 3000 kilogramu piena! — ar neslēptu izbrīnu atkārtoti un atcerējies, ka viņa nav ne tikai labākā slaucēja kolchozā „Komunisma ceļš”, bet labākā un vecākā slaucēja rajona kolchozos.

... Ejām kūti, kur strādā sirmā lopkopēja. Visas 14 brūnās pašreiz „aizrāvušās” ar ēšanu.

— Tikko pabaroju savu ganāmpulku, smaidot paskaidro lopkope un uzzinājuši brauciena īsto iemēslu, tūlīt piebilst: — Nav jau manā darbā nekā jauna, sevišķa.

Bet ne jau tikai tas ir vienmēr pats galvenais. Rūpīgs, godīgs darbs — lūk, pānākumu atslēga. Augu dienu gan ziemā, gan vasarā nerimst ēklās slaucējas soļi. Trīsreizēja govju slaukšana, vasarā — pati ganos, piefermas laucīnā, lopu piebarošana ar zaļbarību, kopšana, dzirdināšana un tad vēl pašas saimniecība, bez šaubām, prasa daudz laika, spēka. Govys Zundovska saka kopt pirms septiņiem gadiem.

Līze Zundovska nekad neaizmirst precīzi ievērot slaukšanas reizes, rūpējas, lai govys vienmēr būtu ne tikai labi paēdušas, bet arī padzirdītas.

— Tiešām nesaprotam, kur mūsu lopkope mantojusi tādu rūpību un neatlaidību, — bieži dzird kolchozniekus runājām.

Tācu pūles nav veltīgas. Aizvadītajā gadā b. Zundovska izpelnījusi pāri par 1400 izstrādes dienām un premijā saņēms 3370 rubļus. Pagājušajā lopkopības gadā katra viņas grupas govys devusi kolchozam 3930 rubļu ienākuma.

Līdz 1. janvarim no govys vidēji iegūti 430 kg piena, kas rada pārliecību, ka arī šīnī gadā centīgā slaucēja godam veiks doto uzdevumu.

R. Lidumnieks

MUMS RAKSTA

Audzintāju pensijā aizvadot

Uzzinājuši, ka Kuldīgas II 7-gadīgās skolas matematikas skolotājs Šreiners aiziet pensijā, mēs, viņa bijušie audzēkņi, kas tagad mācāmies Kuldīgas I vidusskolā, nolēmām bijušajam skolotājam piemināt pasniegt dāvanu. Tā arī izdarījām: nopirkām grāmatu, visi parakstījāmies. Atvadu diena grāmatu nogādājam skolotājam.

Drīz vien mēs saņēmām vēstuli, kura mūs savīlvoja līdz sirds dziļumiem. Savā vēstulē skolotājs izsakās, ka nekā nevarot sagādāt lielāku prieku, kā tas, ka viņa bijušie audzēkņi to nav aizmirsuši. Kā gan var aizmirst skolotāju, kurš tik daudz pūlējies mūsu labā, devis tik daudz

neizsmeļamu zināšanu! Mēs atceramies, cik daudzreiz esam apgrūtinājuši skolotāju tā atpūtas laikā, lūdzot mums paskaidrot algebras uzdevumus vai ģeometrijas teoremu pierādījumus.

Tādēļ arī sakām: — Nē, skolotāj, mēs jūš nekad neaizmirsīsim! Pamatskolas izlaiduma dienā mēs ar prieku pasniedzām skolotājam Šreineram ziedus. Skolotājs savu novēlējumu mums izteica Raiņa vārdiem: — Ko zaļai jaunībai, lai vēl sirmā!...

Vēd dzīvi tā, lai pēc nav jāsak — vila!

Mēs savam bijušajam skolotājam novēlam vislabāko atpūtu pēc ilgajiem darbadiem.

Audzēkņi

**Kuldīgas rajona Darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas****LĒMUMS Nr. 14****Par vēlēšanu iecirkņu izveidošanu Kuldīgas
rajona, pilsētas, ciemata un ciemu
padomju vēlēšanām**

Pamatojoties uz „Nolikuma par Latvijas PSR rajonu, pilsētu, pilsētu rajonu, ciematu un ciemu padomju vēlēšanām”, kas apstiprināts ar Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija dekretu no 1954. g. 21. decembra, Kuldīgas rajona Darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja nolēma:

Izveidot vēlēšanu iecirkņus rajona, pilsētas, ciemata un ciemu Darbaļaužu deputātu padomes vēlēšanām:

KULDĪGAS PILSĒTĀ**Vēlēšanu iecirknis Nr. 1**

(Ventspils ielā № 10)

Iecirknī ietilpst: Krasta iela № 265-F, 266-F, 272-F, 13-F, 276-F, 280-F, 281-F, 282-F, 283-F, 284-F, 285-F, 292-F, Vidus iela № 222-F, 237-F, 241-F, 243-F, 245-F, 248-F, 249-F, 250-F, 262-F, 264-F, 288-F, 289-F, Robežu iela № 227-F līdz 236-F un № 225, Jaunsaimnieku iela № 217-F, 218-F, 253-F, 254-F, 258-F, 269-F, Ventas iela № 260-F, Vijoliņu iela № 188-F, Valciņu iela № 185-F, 191-F, 193-F, 199-F, 201-F, Zelģi, Kraujas, Rumbas, Krāces, Berlandi, apbūves gabals № 2742, Stendes šoseja visa, Ventspils ielas pāru numuri un Bērzu ielas pāru numuri, izņemot Bērzu ielu № 12, Ventspils ielas nepāru numuri, sākot ar № 23 līdz ielas beigām, Viljamsa iela un Griguleja, Dārzu iela, Vītoli iela un Vakara iela, Traktoristu iela, MTS, Dzīvnieku sagādes kantoris, Zāģētava, Veckuldīga, Pionieru iela, Džeržinska iela un Leņina ielas nepāru numuri, no № 9 līdz 45 ieskaitot, Bērzu ielas nepāru numuri un Ventspils ielas nepāru numuri, no № 1 līdz 19 ieskaitot, Alunana iela, Upes iela, Komjaunatnes iela no № 15 un 18 līdz ielas beigām, Komjaunatnes iela, līdz № 10 un 11 ieskaitot, Strādnieku iela.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 2

(Kultūres namā, Raiņa ielā 21/23)

Iecirknī ietilpst: visi Ēdoles ielas numuri līdz Abavas ciema robežam, Planīcas ielas nepāru numuri, Leņina ielas nepāru numuri no № 47 līdz beigām, M. Kapu iela, L. Kapu iela, M. Pļavas iela un L. Pļavas iela, Mičurina iela, Lisenko iela un Kolchozu iela, Leņina ielas pāru numuri un № 1/3, 5, 7 ieskaitot, Stachanoviešu ielas numuri, līdz № 19 ieskaitot, visi Aizputes ielas numuri un Planīcas ielas pāru numuri, M. Gorkija iela, Raiņa iela, Strautu iela un Padomju iela, līdz № 6 ieskaitot, K. Marksa iela, Baložu iela un Putnu iela, Rīgas iela un Pasta iela, Padomju iela no № 7 un Skolas iela, Sarkanarmijas iela № 1, 2/4, 3, L. Paegles iela.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 3

(Sarkanarmijas ielā № 45)

Iecirknī ietilpst: Rumbas ielas pāru numuri, Kirova iela un Diķu iela, Rumbas ielas nepāru numuri, Miera iela, Gogoļa iela un Vimbis iela, visa Skrundas šoseja, Sarkanarmijas ielas nepāru numuri no № 11 sākot, Alusdarītava, Žulpi, Imantas, Grosmaņi, Peskopi, Rūpniecības iela, Novadu iela, Darba iela, Celtniecības iela, Dzelzceļa iela, Sakņu iela, Strēlnieku iela, Puškina iela, Plostu iela, Stachanoviešu iela no № 19 līdz beigām un Šolohova iela, Ziedu iela, Mednieku iela, Nākotnes iela, Ganību iela, Ausekļa iela, Lauku iela, Stacija, visa Gvardes iela, Sarkanarmijas ielas pāru numuri, no № 12 sākot.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 4

(Komjaunatnes ielā № 3/5)

Iecirknī ietilpst: Kuldīgas rajona slimnīca un infekcijas slimnīca.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 5

(Bērzu ielā № 12)

Iecirknī ietilpst: pilsētas invalidu nams Bērzu ielā № 12.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 6

(Laukumājā)

Punktā ietilpst: rajona invalidu nams Laukumājā.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 7

(Alsungā, Uzvaras ielā № 4)

Alsungas strādnieku ciemata iedzīvotājiem.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 8

(Kraumaņu ciema izpildu komitejā) Kraumaņu ciema iedzīvotājiem.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 9

(Grāveru ciema „Bērzkalnā”)

Vēlēšanu iecirkņa teritorijā ietilpst sekojošas mājas: Griši, Gaņģi, Kazuļi, Vecgales, Asni, Spārni, Novadnieki, Nernieki, Papārdes, Cipi, Tauriņi, Mucenieki, Silarāji, Jaunzemi, Dreimanji, Vītiņi, Lapīni, Niedras, Ašlieknes, Lūki, Stīrnas zāģētava, Sātiņi, Palejas, Lancenieki, Kļavkalni, Mednieki, Mezsargi, Nerieši, Baltiņkalni, Stīrnas stacija, Birznieki, Intas, Salmarāji, Virsaiši, Dravas, Dzīlnas, Bērzkalni, Pūri, Skristi, Pēršas, Eglītes, Krugas, Čakstiņi, Kraukliši, Pedīpi, Stīrnas, Kalvenieki, Kelķi, Vēži, Kviesi, Zemturi, Videnieki, Šķitlāki, Slekas, Mežvidi, Dravnieki, Rudziši, Pertekas, Mežmaļi, Kniploki, Kandenieki, Pupīnas, Silbaloži, Zilītes, Cīruļi, Zaļmeži, Kīviši, Žumpji, Bērziņi, Alksņi.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 10

(Grāveru ciema izpildu komitejā)

Vēlēšanu iecirkņa teritorijā ietilpst sekojošas mājas: Bumbuli, Priekškalni, Lāciši, Kukšas, Priedulāji, Bērziņi, Pļavsargi, Vitkupji, Medpi, Rozes, Mēneši, Gaišumi, Jaunarāji, Krūmiņi, Kalniņi, Upītes, Bun-

ti, Stīrnas, Knapšas, Upenieki, Tiltiņi, Ievadi, Pamātras, Mazzariņi, Vecsnieki, Kezberes, Putni, Oškālni, Kļaviņas, Kārklīņi, Jaunsnieki, Zariņi, Poļi, Liepkalni, Akiņi, Poparāji, Driguli, Buntkalni, Plūdi, Mētras, Āriņi, Tīreļi, Krūmiņi, Diņi, Saknes, Grāveri, Palāči, Apšenieki, Ozolkalni, Lankarāji, Bērtuļi, Krustiņi, Mazgravas, Dižgravas, Kīrši, Klētnieki, Robežnieki, Veckalēji, Blintenes, Bukstiņi, Poriņi, Devploči, Aizpurvi, Salsnāji, Rīvnīki, Kalnraši, Rauši, Skaidrāji, Ezermaļi, Kīši, Bekeri, Vecvagari, Jaunvagari, Jaungāji, Zvaigznes, Kapteiņi, Stuči, Pīkšas, Lezeriņi, Saulītes, Spāji, Dzīrnīki, Brūņi, Grinbergi, Liepiņi, Ezernieki, Raiņi, Silnieki, Bļieķi, Lipšņi, Birzmaļi, Kannenieki, Zemgaļi, Aizupji, Dekšnieki, Ratnieki, Skudras, Roņi, Ērci, Mežgācas, Lapškalni, Brancenieki, Gulbiņi, Ezergaļi, Ezerkukšas, Jaunzvejas, Zvejas, Kalngravas, Suži, Burnieki, Dīķenieki, Galbāļi, Stabi, Spundiņi, Ulmi, Kauliņi, Ceriņi, Gravas, Muizārāji, Lejmuizārāji, Skaparkalni, Vīnkalni, Strazdi, Ozoli, Stūrīši.

Pazari, Dārznīki, Šeģi, Ciekauci, Gaujas, Kulbergi, Kalnagācas, Gācas, Vīplūči, Sprostiņi, Uztupji, Ceļnieki, Birznieki, Padubji, Pinnes, Klungsti, Zaki, Pakalni, Āpsas, Dāži, Truļi, Klāgi, Treņņi, Kalnāji, Sapaļi, Zemeņi, Kīrskalni, Steras, Laukgaļi, Kīņķi, Bāliņi, Lazdas, Piši, Mazreģi, Gudīņi, Gudīņode, Plāņi, Vizuli, Bulji, Sātīnieki, Truši, Dunduri, Remeši, Oliņi, Kaltnieki, Kažoki, Mālkalni, Jaunkundziņi, Kundziņi, Lamenieki, Milsteri, Pauri, Mazpauri, Kaudzītes, Skalbes, Kurpnieki, Oliņi, Rožkalni, Almāle, Imanti, Rāviņi, Viļņi, Dambenieki, Strauti, Varoņi, Pludiņi.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 11

(Basu skolā)

Visiem Basu ciema iedzīvotājiem.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 12

(Ēdoles pili)

Ēdoles invalidu nama iedzīvotājiem.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 13

(Ēdoles ciema izpildu komitejā)

Visiem Ēdoles ciema iedzīvotājiem.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 14

(Kursas ciema izpildu komitejā)

Visiem Kursas ciema iedzīvotājiem.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 15

(Induļa ciema tautas namā)

Visiem Induļa ciema iedzīvotājiem.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 16

(Sudrabkalnu ciema izpildu komitejā)

Visiem Sudrabkalnu ciema iedzīvotājiem.

(Turpinājums 4. lpp.)

Kuldīgas rajona Darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas

L Ē M U M S № 14

Par vēlēšanu iecirkņu izveidošanu Kuldīgas rajona, pilsētas, ciemata un ciemu padomju vēlēšanām

(Turpinājums no 3. lpp.)

Vēlēšanu iecirknis Nr. 17
(Ievukalnu ciema izpildu komitejā)
Visiem Ievukalnu ciema iedzīvotājiem.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 18
(Kurmāles ciema izpildu komitejā)
Visiem Kurmāles ciema iedzīvotājiem.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 19
(Abavas ciema izpildu komitejā)
Visiem Abavas ciema iedzīvotājiem.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 20
(Rumbas ciema izpildu komitejā)
Visiem Rumbas ciema iedzīvotājiem.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 21
(Rendas ciema tautas namā)
Visiem Rendas ciema iedzīvotājiem.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 22
(Kābiles ciema izpildu komitejā)
Visiem Kābiles ciema iedzīvotājiem.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 23
(Šķēdē)
Visiem Viestura ciema iedzīvotājiem.

Vēlēšanu iecirknis Nr. 24
(Imantas ciema tautas namā)
Visiem Imantas ciema iedzīvotājiem.

P. Liepa,
Kuldīgas rajona Darbaļaužu deputātu
padomes izpildu komitejas
priekšsēdētājs
F. Jaunbelzējs,
Kuldīgas rajona Darbaļaužu deputātu
padomes izpildu komitejas sekretārs
Kuldīgā, 1957. g. 16. janvārī.

Pārrunas par dabzinātniskiem tematiem

Atmosfera un tās pētīšana

Visapkārt zemeslodei ir milzīga gaisa okeāns — atmosfera. Tāpēc skaidrs, cik liela praktiskā nozīme ir atmosfērā notiekošo procesu pētīšanai.

Atmosferu var pielīdzināt milzīgai mašīnai, kas darbojas, izmantojot saules enerģiju. Saules stari dažādas zemeslodes daļas sasilina nevienmērīgi. Tāpēc jostā Zemes virsa saņem vislielāko daudzumu saules siltuma. Polu tuvumā vairākus mēnešus gadā ir polarā nakts, bet vasarā mūžīgo ledu baltā virsma atstaro lielu daļu stīpo saules staru. Tāpēc polarajām zemēm ir pastāvīga „dzesinātāja” loma, bet tropu joslai pastāvīga atmosfēras „sildītāja” loma.

Starp sildītāju un dzesinātāju notiek gaisa kustība. Šādas kustības vienkāršāko piemēru varam vērot, kad atveram durvis starp siltu un aukstu istabu. Gaisa masas atrodas nepārtrauktā kustībā. Bet lielo gaisa masu kustība virs Zemes būtiski atšķiras no gaisa cirkulācijas starp divām istabām. Šī atšķirība ir tāda, ka lielās gaisa strāvas ietekmē Zemes griešanās ap savu asi.

Parasti Zemes griešanās mēs varam tiktāl pētīt, ka dienas un nakts maiņa. Ne visiem ir zināms, ka Zemes griešanās ietekmē rodas visu kustībā esošo ķermeņu novirze. To nevar pamantēt šā kustības cēlā, kad ķermenis kustas pēc inerces, piemēram, mēsta akmens kritienā, kā arī kustībā, kas notiek spēcīga dzinēja ietekmē (lidmašīnas lidojums). Taču gaisa strāvas šī griešanās ietekmē ļoti stipri.

Zemes griešanās novirzes spēks traucē tiešu gaisa maņu starp tropiem un poliem. Šā spēka ietekmē siltās gaisa strāvas, kas plūst no tropiem uz poliem, ziemeļu puslodē novirzās pa labi no sava kustības virziena un dienvidu puslodē — pa kreisi. Šīs gaisa strāvas iegūst jaunu virzienu un plūst gar paralelēm no rietumiem uz austrumiem. Par notiekošo visas atmosfēras kustību šajos platumu grādos kļūst tās riņķošana ap polu milzīga noslēgtā viesuļa veidā.

Ja šāda gaisa kustība gar paralelēm notiktu pavisam mierīgi,

gi, siltuma un aukstuma maiņa starp tropiem un poliem pilnīgi izbeigtos. Bet īstenībā vispārējā gaisa plūsmā no rietumiem uz austrumiem ir ļoti daudz viensluņu un tā atgādina strauju, virpuļojošu kalnu upi. Šādu gaisa virpuļu caurmērs sasniedz simtiem un tūkstošiem kilometru, un tos sauc par cikloniem vai anticikloniem.

Taču ciklonu un anticiklonu rašanās galvenais cēlonis ir pakāpeniska aukstuma uzkrāšanās gaisa plūsmas polarajā pusē un siltuma uzkrāšanās tropu pusē. Šādā stāvoklī, rodoties pat nelielam traucējumam vienmērīgā gaisa plūsmā, aukstais gaiss sāk virzīties uz tropiem, bet siltais — uz polu, novirzes spēka ietekmē izveidojot ciklonus un anticiklonus. Riņķojot ap to centriem, kas līdz ar vispārējo plūsmu virzās no rietumiem uz austrumiem, aukstais gaiss iekļūst ekvatoriālajos platumu grādos, bet siltais — polietuvākajos platumu grādos, savā ceļā radot krasu temperatūras pazemināšanos un celšanos, kas tiek raksturīgi mērenās jostas laika apstākļiem.

Atmosfērā ne vien pārvieto siltumu un izdizina sasīšanās kontrastus, bet arī pārnēs mitrumu.

Mākoņu un nokrišņu veidošanās notiek tikai atmosfēras apakšējā slānī, ko sauc par troposferu. Virs troposferas, kas ir 70—80 procenti no visas atmosfēras masas, atrodas stratosfera, kurā mitruma daudzums ir ļoti mazs, jo tālāk no zemes, jo vairāk pazeminās gaisa temperatūra troposferā, bet stratosferā tā paliek gandrīz nemainīga pat lielā attālumā no Zemes.

Gaisa temperatūras pazemināšanās, palielinoties attālumam no Zemes, izskaidrojama galvenokārt ar to, ka Saule vispirms sasilina Zemes virsu, no kuras siltums, gaisam pārvietojoties, izplatās uz augšu. Stratosferā apstākļi ir citādi: gaiss tur retiņāts līdz tālāk pakāpei, ka tā strāvas var pārvietot pavisam nēcīgu siltumdaudzumu.

Aiz stratosferas, 80—90 kilometru augstumā virs Zemes, sākas jonosfera. Šā slāņa masa nepārsniedz 110 000 no visas atmosfēras masas. Jonosferai

piemīt sevišķas elektriskās īpašības, kas ietekmē radioviļņu izplatīšanos.

Nenoteiktā kārtībā pulcējošās atmosfēras cirkulācijas raksturs laika prognozes metožu izstrādāšanai padara par vienu no sarežģītākajām zinātnes problemām.

Tagad uz Zemes strādā tūkstošiem meteoroloģisko staciju. Bet to izvietojums ir ļoti nevienmērīgs. Apdzīvotās vietās tās atrodas diezgan tuvu viena otrai. Grūti pieejamās zemeslodes vietās — Antarktikā, Arktikā un ekvatoriālajās zemēs to ir maz vai nav gandrīz nemaz. Sevišķi maz meteoroloģisko datu ir par okeanu plašumiem.

Bet arī gadījumā, ja šādu staciju tikts būtu pietiekami biezs un vienmērīgs, mēs iegūtu ziņas par gaisa okeana stāvokli tikai Zemes tuvumā. Desmitiem kilometru biežā visa atmosfēras slāņa pētīšanai izstrādātas īpašas tā saucamo aeroloģisko novērojumu metodes. Mērīšanas aparāti tiek pacelti ar lidmašīnām vai nelieliem gaisa baloniem. Šie aparāti iegūst ziņas par radio pārraidi uz Zemi. Pēdējos gados tiek izstrādātas metodes aparātu pacelšanai ar raķetēm. Ja regulārie lidmašīnu lidojumi sasniedz 6—7 kilometru augstumu, bet radiozondi paceļas 30—40 kilometru augstā, tad raķešu pacelšanās augstums sasniedz simtiem kilometru.

Atmosfēras pētīšanā sevišķi svarīgi ir izdarīt novērojumus vienlaicīgi. Tas dod iespēju iegūt it kā uzņēmumu par lielu atmosfēras masu stāvokli attiecīgajā brīdī. Lai to panāktu, nepieciešama saskaņota zinātnieku darbība dažādās zemēs. Pašlaik notiek gatavošanās trešajam Starptautiskajam ģeofiziskajam gadam, kura programma paredzēta veikt novērojumus daudzās zemeslodes vietās. Starptautiskais ģeofiziskais gads sāksies 1957. gada 1. jūnijā un ilgs 18 mēnešus, tas ir, līdz 1958. gada 31. decembrim.

Var cerēt, ka pēc Starptautiskā ģeofiziskā gada programmas izdarītie pētījumi, izmantojot visjaunākos tehnikas sasniegumus, atklās daudzus atmosfēras noslēpumus. A. Gaļcovs, ģeografijas zinātnieks doktors

Ēdolnieki gatavojas festivalam

Ciema centrs — Ēdole, kas tagad pēc apvienošanās iekļaujas mūsu rajonā, vienmēr palicis labā atmiņā pašdarbības skatēs un dziesmu svētkos ar aktīviem mākslinieciskās pašdarbības kolektīviem. Tiesa gan, kādu laiku tur sakarā ar pašdarbības kolektīvu vadītāju maiņu bija radies darba atslābums. Taču, pošoties festivalam, ēdolnieki arī vēlas godam pārstāvēt savu ciemu — tādēļ visi pulcēji uzsākuši atkal regulāras, nodarbinātības. Tautas namā vai skolā sanāk vakaros dziedātāji un dejotāji, lai gatavotos jaunatnes festivala pirmajam posmam, kas šeit notiks februāra pirmajā pusē. Aktīvi kopā ar Ēdoles ciema Mičurina vārdā nosauktā kolchoza jauniešiem mākslinieciskā pašdarbībā iesaistās ciema intelligēnce.

Ēdoles aptiekas pārvaldniece b. Meistare apmāca dziesmu ansambli. Tanī divas reizes nedēļā ierodas uz mēģinājumiem Vera Tabaka, Lonijs Vitola, Valija Šmīdberga, Glita Rozentale un vairākas citas dziedātājas.

Kolchoza un ciema jaunieši Zigurds Auniņš, Vilis Vitols, Velta Meistare, Dzintra Brūvere, Hilda Bože un vēl citi ar aizrautību iestudē jaun-

nas dejas. Tas ir jaunlaugu deju kolektīvs. Bet jaunatnes festivalā mūsu republikā var piedalīties visi bez vecuma izšķirības. Tāpēc festivala atskaite koncertā vēlas uzstāties arī Ēdoles ciema tautas nama veco ļaužu deju kolektīvs ar savu repertuāru. Abus kolektīvus tagad apņēmies vadīt ciema zobārste b. Zariņa, kas ir enerģiska kultūras darba entuziaste.

Dramatiskā kolektīva vadība uzticēta ciema 7-gadīgās skolas skolotājai Lucijai Rudeņei. Festivalā kolektīvus paredzējis uzvest R. Blaumana lugu „Launais gars”. Šajā kolektīvā ar labām sekmēm darbojas skolas direktore Silvija Drēviņa un skolotājs Guntars Kļava. Abi viņi ir ļabi daiļlasiņāji. Teicami iejūtas savos lugas tēlos pienotavas grāmatvedis Jāzeps Svilāns — mantrauša lomā, jaunais kolchoznieks Dzidronis Brauns, skolas rēķinvede Agra Rubāne un citi.

7. aprīlī, kad paredzēts jaunatnes festivala noslēguma atskaite koncerts rajonā, kur sacentīsies labākie mākslinieciskās pašdarbības kolektīvi, tad viņu vidū nedrīkst iztrūkt arī ēdolnieki.

T. Zars

D. Chrabrovickis, V. Vedņevs

P A P Ē D Ā M

(STASTS)

(2. turpinājums)

Lai arī cik tas būtu skumji, Sergejs Vasiljevičs nolēma Losevam sabojāt rita skaistuma izjūtu un, pa telefonu sazinājies ar MUR-u, lūdz, lai steldzami telegrafē uz Irtinskas bāzi „Zvejnieks-sportists”, ka Losevu izsauc uz Maskavu.

Durvju ārpusējā apskate nekādu rezultātus nedeva. Asprātīgas konstrukcijas angļu atslēga bija pilnīgi neskarta. Bet no pagalmā puses, kur bija Losevu dzīvokļa logi un neliels piekars balkoniņš, balkonu durvis bija izgriezti stikls. Taču, lai pārvarētu attālumu no trepju telpas līdz balkonam, bija jābalansē ne mazāk kā desmit metri pa šauru dzegu astoņu stāvu augstumā.

Istabas gaiss bija piesātināts ar asu trīskāršu odekola smaržu. „Tiem ir pieredze”, pie sevis nodomāja Braicevs. Dienesta suns teko nevarēja izdarīt. Lielajā istabā, kas bija domāta kā ēdamzāle, grīdu klāja stikla drumstāles. Pie durvīm, kas gāja uz balkonu, gulēja aitu suns. Braicevs saskaitīja vienpadsmit naža dūrienus. Sienas un grīda viscaur bija notāskīti ar asinīm.

Kopā ar zinātniski tehniskās nodaļas ekspertu leitnantu Pāvelu Petroviču Arkadjevu Braicevs rūpīgi pētīja asiņainos plankumus. Kādā vietā sārtais plankums viņam likās sevišķi aizdomīgs: varēja nojaukt, ka asins pilienus kāds ar spēku pūlējies iztīrīt, acīmredzot, nēmdams palīgā zābaka zoli. Bija nepieciešams nokasīt parketa virskārtiņlaboratoriskās analīzes vajadzībām.

Aiz divana atrada modinātāju ar pārsistu stiklu. Jādomā, to steigā bija nogāzuši reizē ar naktsskapīti, nemaz nepamanot. Modinātājs stāvēja. Rādītāju bultīņas bija apstājušās uz vienu un četrdesmit minūtem.

Tagad Sergeju Vasiljeviču nodarbināja viens jautājums: kāpēc suns rejas atskanēja no priekšistabas un nevis no iekštelpas, kur

caur logu lidoši zagļi? Varbūt tas bija tikai dzirdes apmāns un suns rēja tieši vidus istabās?

Braicevs nolēma pārbaudīt. Pāvels Petrovičs un viņš izgāja kaimiņu dzīvoklī, atstādamī staršņu Smirnovu ar dienesta suni Reksu pie Loseviem. Patiesām, kad suns rēja vidus istabā, rējieni skanēja neskaidri, apspiesti, bet, tiklīdz Reks iveda priekšistabā, Braicevs asi un nepārprotami saklausīja suna rējienus. Tātad, kļūda tā nebija: suns patiesām rējis priekšistabā.

Visu vajadzēja sīki noskaidrot. Vēlreiz izpētīja durvis. Apskatīdams tās no iekšpuses, Arkadjevs pamanīja pusmetra augstumā no grīdas svaigas noskrāpējuma pēdas. Nebija izslēgts, ka to izdarījis suns, kurš nīkni plēšies pie durvīm. Un tiešām zem nobeigta suna nagiem Arkadjevs atrada sīkas baltās izžuvisās krāsas kripatiņas. Tās varēja saskatīt tikai ar spēcīgas lupas palīdzību, un galīgi slēdzienu par šo kripatiņu ķīmisko sastāvu varēja dod tikai pētījumi laboratorijā.

Tomēr jau tagad, kā varēja domāt, šis maznozīmīgais atklājums kapteinī Braicevā radīja samērā lielu interesi. Nevarēja pieņemt varbūtību, ka suns, izbaudīdams no cilvēka, kas kāpj pa logu, meklētu patvērumu priekšistabā un tur skrāpētos durvis. Nogalināts taču tas bija iekšējā istabā un nevis priekšistabā! Kāds no bandas, acīmredzot, būs stāvējis trepju laukumā pie ārdurvīm, cenzdamies novērst suna uzmanību, lai tas, kas bija otrā pusē, bez traucējumiem varētu izgriezt stiklu un ielīst dzīvoklī.

(Turpinājums sekos)

Redaktors A. Blūms

Kuldīgas spirta rūpnīcā steldzīgi vajadzīgi strādnieki uz transporta, iekšējā darbam un kurinātājs. Pieteikties rūpnīcā Ievukalnu ciema „Pelcos” vai pa tālruni Peļci-1.

Būs jaunas zemes

Gatavojoties vēlēšanām, darba tempus kāpina lauksaimniecības arteļa „Komunars” ļaudis. Līdztekus citiem lauksaimniecības darbiem kolchoznieki apgūst arī jaunas zemes. Šinīs dienās pabeidz ap-

gūt apmēram 25 hektaru jaunu zemju. Līdz šim šī platība aizņēma mazraizīgas, krūmiem apaugušas ganības. Kolchoznieki krūmus izcirta un kopā ar meliorācijas speciālistiem izspridzināja celmus.

Jaunapgūto zemju darbs paveikts. Kolchoznieki šo platību pavasarī uzars un iesēs graudaugus, bet pēc tam arī zālājus, tā panākot arvien stabilākas lopbarības bāzes nodrošināšanu.

Z. Smilga